

Saksa maa kauba laewad, kes Wisbi linna, mis Kotlandi saare peäl, purjutamas olid, said kange tuule läbi homiku poole aetud ja juhtusid Wäina jõe suhu. Se sündis aastal 1158. Saksa maa kaupmehed hakasid rahwaga seal kauplema. Sest aeast, kui kord se Maa neile teada oli, tulid Saksa kaupmehed iga aasta kauya toomas ja wiimas tagasi. Tulijad olid enamiste kaupmehed Bremeni ja Lübecki linnast (need kahed linnad olid juba seda aegu, nagu tänini kuulsad Saksa maa kauba linnad). Kui nüüd Bremeni linna ülem piiskop kaupmeeste läbi oli kuulda saanud, selle Maa rahwas kõi alles pimedad paganad olewad, saatis tema ühe munka, nimega Meinhart selle nõuga, et tema pidi neid ristrahwaks tegema! — Aastal 1186 tuli Meinhart seia. Wäina jõe kaldal tuli tema Maale. Seal kohal kus nüüd Riija lin seisab, olid kaupmehed enesele mõned maiafused ehitanud ja senna jäi ka Meinhart oma kahe seltsimeestega. Et nemad aga rahwa keelt sugugi ei tunnud, jäiwad nemad kaupmeeste seltsi ja katsusid nende läbi rahwaga tutwaks saada ja nende keelt õpida. Kaheste käis Meinhart ja tema seltsimehed rahwaga ümber ja katsusid neile ristiusu õpetust kuulutada, aga nemad ei tahtnud niisugust poolegi kuulda wõtta! — Pisut oli neid, kes Kristuse sisse hakasid uskuma ja püha ristmist wastu wõtsid. Mõned lastsid ennast ka ristida, aga heitsid jälle ristiusku ära ja langesid pagana usku ja kembedesse tagasi. — Nüüd tuli Meinhartile teine nõu.

Kõik meie Maa rahwas elasid sel aeal paigal teine teisega sõas ja waenus. Eõuna pool oli sel aeal kuulud wägget riik — Litwa riik. Litwa rahwas olid jo mitu korda sõdides Kuura maale ja teise poole Wäina jõe Liwi rahwa peäle sõdides tulnud ja tahtsid neid ka oma walitsuse alla saata. Nüüd oli kuulda, et nemad jälle sõda walmistasid ja oli karta, et nemad ta Liwi rahwa peäle lipuksid. Meinhart lubas Liwi rahwale, kui nemad ristiusku tahaksid jääda, et tahtis lasta kindla linna ehk lossi ehitada, kelle warju al nemad paremate saaksid Litwa wäe wastu panna. Rahwas lubas. Meinhart kauples Kotlandi maalt mõistlikkuid müüri ja puuseppi, kes Üksküla kohal esimest kivist maia ja müüri ja kantsidega linnitud lossi ehitasid. Selle lossi kinkis Meinhart Liwi rahwale kindlaks warjuse, kui Litwa rahwas ehk teised waenlased nende peäle tahaksid tulla. Ehitamise al tulid kül hulk rahwas, kes ristmist wastu wõtsid, aga kui loss oli walmis ja nende kätte saanud, jätsid nemad ristiusku jälle maha ja ei tahtnudgi ristiusust enam kuulda. Hea meel neil oli kül, kindla paika enese saades, aga et nemad seda meest, kes neile seda oli walmistanud oleksid tänanud, ei tulnud nende meelegi ja ei pannud ega tema maenitsust ega õpetust enam tähele. Sellegi pärast ei pahandanud se Jumala sõna kuulutaja ei tüdinud ega wäsinud tema ka mite ära. Suure tasandusega kannatas tema rahwa wastu panemist ja püüdis wäsimata nende hinge õnistust, nendele